

Του Σωτήρη
Ζαχαριά

Από τις πιο ομαλές ως προς τις βροχοπτώσεις θεωρείται η φετινή χρονιά. Το στοιχείο είναι σημαντικότατο για το νομό της Λάρισας όπου ο τομέας της αγροτικής παραγωγής είναι τεράστιος. Φέτος δεν «κάπηκαν» καλλιέργειες από την λειψυδρία, ούτε καν κινδυνεύψαν. Δεν είδαμε το φαινόμενο των αλλεπαλληλών συσκέψεων επί του «πτώματος» του Πηγειού, των διαμαρτυριών στη νομαρχία όταν το «μαχαίρι έφτανε στο κόκκαλο», των ενδοαγροτικών διενέξεων για το νερό.

Παρόλα αυτά η Διεύθυνση Εγγειών Βελτιώσεων (ΔΕΒ) της Λάρισας που έχει την ευθύνη για την διαχείριση των υδάτων σχεδιάζει, προτείνει, ορματιζεται ίσως.

Σίγουρα ανησυχεί καθώς εκτίμαται ότι οι παλιές καλές εποχές πέρασαν ανεπιστρεπτή και ότι οι χρονιές σαν το 1991 αποτελούν εξαιρεστικές. Πρέπει να «προσέχουμε για να έχουμε» νερό είναι το συμπέρασμα από την συζήτηση που είχαμε με τον προϊστάμενο της ΔΕΒ κ. Κώστα Γκούμα.

Η συζήτηση ξεκίνησε με τα επιφανειακά νερά.

Η ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ

«Η αποθήκευση νερού, αποδειχθήκε και φέτος, πως είναι πια κανόνας, λέει ο κ. Γκούμας. Εαν δεν φροντίζαμε και φέτος να

«Ως πότε θα πληρώνουμε για να συντάσσονται μόνον μελέτες;»

● Συζήτηση με τον προϊστάμενο
ΔΕΒ Λάρισας κ. Κ. Γκούμα



Όμως η εκτίμηση είναι ότι παρά τις βροχές δεν υπήρξε επαναπλήρωση των υδροφορέων.

Με την ένταση που εμφάνισε το πρόβλημα πέρυσι ελήφθη η γνωστή απόφαση για απαγόρευση νέων γεωτρήσεων σε όλο το νομό πλην της επαρχίας Ελασσόνας. Η αποφαση αυτή ισχύει τουλάχιστον μέχρι τον Οκτώβριο. Τότε εάν οι μετρήσεις στα 80 περίπου πιεζόμετρα, που έχει εγκαταστήσει η ΔΕΒ σε ισάριθμες γεωτρήσεις, είναι ικανοποιητικές θα επανεκτιμηθεί εάν και σε ποιές λεκάνες θα αρθεί η απαγόρευση.

Πάντως, λέει ο κ. Γκουμας, είμαστε σε οριακά σημεία. Δεν μπορούμε να υπολογίζουμε ότι θα αρδευτούν νέες εκτάσεις σημαντικού μεγέθους με γεωτρήσεις. Γι αυτό άλλωστε δεν προτίνουμε μεγάλα κρατικά έργα στον τομέα αυτό. Μόνο μεμονωμένες περιπτώσεις μπορούν να

γερμούσαμε τα φράγματα του Πηνειού, τους ταμιευτήρες, το Ασμάκι θα είχαμε σίγουρα μπορεί μικρό αλλά θα υπῆρχε - πρόβλημα με τις αρδεύσεις. Αποδεικνύεται ξανά ότι ο Πηνειός είναι ο ρυθμιστής των νερών. Αν έχει ροή δεν υπάρχει πρόβλημα. Αυτό όμως σπάνια συμβαίνει. Φέτος για παράδειγμα δεν έπεισε κάτω από τα εφτά κυβικά το δευτερόλεπτο. (Πέρυσι η παροχή του είχε σχεδόν μηδενισθεί). Ετσι λειτουργησαν κανονικά τα αντλιοστάσια...»

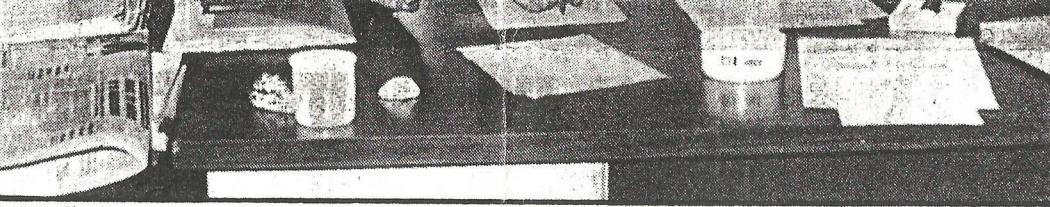
Τι προτείνει όμως η ΔΕΒ;

Εκτός από τα μεγάλα έργα του Αχελώου ή ακόμα και του μεγάλου (40.000 στρέμματα) ταμιευτήρα της Κάρλας που πρέπει να προταχθεί, τα οποία εκφεύγουν των τοπικών δυνατοτήτων, υπάρχουν ανάγκες και προτάσεις στην Καρδιά της Ελλάδας:

«Τα πρόχειρα φράγματα στον Πηνειό για παράδειγμα, λέει ο κ. Γκούμας, Κάθε χρόνο φτιάχνουμε χωματίνα φράγματα, αποθηκεύουμε νερό, λύνουμε το πρόβλημα του καλοκαιριού, τον χειμώνα τα χαλάμε. Για τη νέα σαιζόν θα απαιτηθούν πάλι 40-50 εκατομμύρια δραχμές για αυτή την υπόθεση.»

Ως υπηρεσία εμμένουμε στην κατασκευή των μονίμων φραγμάτων. Είναι κατασκευές που θα κοστίσουν 600-700 εκατομμύρια και που θα αποσβεστούν σύντομα. Προτείνουμε δύο φράγματα στον Πηνειό. Εναστού ύψος της Γυρτώνης και ένας δεύτερο στο Κουτσόχερο, στον «Τουρκόπορο».

Για τους ταμιευτήρες επίσης; για την βελτίωσή τους θα πρέπει να διεκδικηθούν για φέτος 50 περίπου εκατομμύρια. Λόγω του κυματισμού που αναπτύσσεται δύταν είναι γεμάτοι προκα-



● Οι φετινές βροχοπτώσεις δεν δημιουργούν επανόπτηση ● Απαιτούνται μόνιμα φράγματα στον Πηνειό και δεύτερη φράγματα στην Καρδιά της Ελλάδας ● 70 νέες γεωπόρσεις μέσω ΜΟΠ ● Να μην συμφέρουμε φέτος οι αρδευομένες εκτάσεις

λούνται καταπτώσεις. Τα αναχώματα πρέπει να επενδυθούν με «λιθορίπη» ώστε να σταθεροποιηθεί το πρανές τους και να μπορούμε, υψώνοντας την στάθμη ασφαλείας να αυξήσουμε το αποθηκευόμενο «νερό».

ΤΑ ΧΩΜΑΤΙΝΑ ΦΡΑΓΜΑΤΑ

«Τα τελευταία χρόνια η ΔΕΒ Λάρισας λέει ο κ. Γκούμας Εκίνησε μια προσπάθεια εκπόνησης μελετών χωμάτινων φραγμάτων στο νομό μας και ειδικότερα στην επαρχία Ελασσόνας η οποία έχει το μικρότερο ποσοστό (20%) αρδευομένων εκτάσεων.

» Με χρηματιδότηση από το νομαρχιακό πρόγραμμα (διατέθηκαν πάνω από 50 εκατ. δρχ.) και σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσ/νίκης έγινε αναγνώριση 27 κατάλληλων θέσεων για φράγματα από τις οποίες επελέγησαν 5 θέσεις ως πλέον κατάλληλες για το σύδιο της δριστικής μελέτης.

» Ήδη έχουν παραδοθεί από το Πανεπιστήμιο Θεσ/νίκης οι μελέτες Λόφου Ελασσόνας, Λιβαδίου Ελασσόνας, Διλόφου Φαρσάλων και Αγιονερίου Ελασσόνας και μέχρι τέλους του 1991 παραδίδεται και το Κεφαλόβρυσο Ελασσόνας. Για τις

τρεις πρώτες μελέτες συντάσσονται τα τευχη δημιοπράτησης από ιδιώτη μελετητή και μέσα στο 2ο εξάμηνο του 1991 θα μπορούν να δημιοπρατηθούν εαν εξασφαλισθούν οι αναγκαίες πιστώσεις που για τον Λόφο είναι 300 εκατ. δρχ. (εντάχθηκε ήδη στο ΣΠΛ με πιστωση 180 εκατ) για δε το Λιβάδι και Διλόφο Φαρσάλων 600-700 εκατ. δρχ. για το καθένα. Για το 1992 προβλέπεται η ολοκλήρωση των τευχών δημιοπράτησης του Αγιονερίου και Κεφαλοβρύσου από τις οποίες είναι της τάξεως άνω του 1 δισ. δρχ. το καθένα.

» Παράλληλα έκπινετο φέτος η αναγνώριση καί νέων κατάλληλων θέσεων στις επαρχίες Αγιάς και Τυρνάβου με την συνεργα-

σία του Πανεπιστήμιου Θεσ/νίκης, ενώ ανατέθηκε ήδη η οριστική μελέτη του φράγματος Αμπελακίων - Πουρναρίου και εντός του Ιουνίου και η μελέτη φράγματος Καλλιθέας Ελασσόνας.

» Η κατασκευή όλων αυτών των έργων μπορεί να γίνει είτε με χρηματιδότηση από τις δημόσιες επενδύσεις με ειδικό πρόγραμμα για το νομό μας (από τα υπουργεία Γεωργίας και ΠΕΧΩΔΕ) είτε με χρηματοδότηση από κάποιο νέο πρόγραμμα της ΕΟΚ γιατί τα ΜΟΠ και ΣΠΑ ολοκληρώνονται μέχρι το 1993 και δεν θα προλάβουμε την απορρόφηση των πιστώσεων..

ΤΑ ΥΠΟΓΕΙΑ NEPA

Είναι γνωστό ότι τα τελευταία χρόνια είχαμε μια συνεχή πώληση της στάθμης του υπόγειου υδροφορέα. Σοβαρά προβλήματα εμφάνισαν πολλές γεωτρήσεις. Απαιτήθηκαν αντικαταστάσεις, εκβαθύνσεις κλπ. Φέτος ήταν μια ομαλή χρονιά.

καλύψουν πλέον με γεωτρήσεις.

Σ' αυτή τη λογική εντάσσονται και οι 70 γεωτρήσεις που θα ανορύξει φέτος η υπηρεσία. Είναι ένα παλιότερο σχέδιο που υλοποιείται με χρηματοδότηση από τα ΜΟΠ (έχει προϋπολογισμό 500 εκατομμύρια δραχμές) και που θα παραδοθεί για αξιοποίηση στη νέα καλλιεργητική περιόδο αρδεύοντας 10 - 15.000 στρέμματα».

ΕΠΑΝΑΠΑΥΣΗ;

«Όχι, σαφώς όχι», απαντά ο κ. Γκούμας στο ερώτημα εαν η ομαλότητα της φετινής χρονιάς δημιουργεί τάσεις επανάπτωσης. «Ισα - ίσα, συμπληρώνει, αντισχούμε διπλά. Διότι η καλή φετινή χρονιά μάλλον θα ενθαρρύνει την τάση των αγροτών να αυξήσουν τις καλλιέργειες που απαιτούν άρδευση. Αυτό, επειδή του χρόνου πιθανότατα δεν θα είναι ίδια η βροχόπτωση θα δημιουργήσει οσιθαρότατα προβλήματα.

Εμείς ως ΔΕΒ συστήνουμε:

- Όχι αύξηση των αρδευομένων εκτάσεων εαν δεν γίνουν αντίστοιχα αρδευτικά έργα

- Καλό προγραμματισμό από τους φορείς των αρδευτών και οικονομία νερού.

- Εγκαιρή και καλή συντήρηση των αρδευτικών έργων, του στραγγιστικού δικτύου, των αντλιών κλπ.

- Συνεχή προσπάθεια, σε διάφορα επίπεδα για αύξηση της χρηματοδότησης για αρδευτικά έργα»

Και να το πρόβλημα που προκύπτει. Λέει ο κ. Γκουμας, προϊστάμενος της ΔΕΒ Λάρισας:

«Ως πότε θα πληρώνουμε μελέτες για έργα χωρίς αυτές να υλοποιούνται..».